

**Duits concept Regeerakkoord
Onderzoek en innovatie - Industrie**

Naar een sociaalecologische markteconomie

Innovatie, wetenschap, universiteiten en onderzoek

- Aandeel van de overheidsuitgaven aan onderzoek en ontwikkeling tegen **2025 verhogen tot 3,5%** van het bbp (nu 3,2).
- Nieuwe impulsen aan wetenschaps- en onderzoekslandschap: versterken universiteiten en hogescholen voor toegepaste wetenschappen (HAW) als het hart van het wetenschapssysteem, stimuleren en versnellen innovatie en transfer van fundamenteel onderzoek naar toepassing.
- Wetenschap creatiever, excellenter en concurrerender te maken door verder te verbinden op **Europees en internationaal niveau**.
- Innovatiepotentieel vergroten door middelen effectief te bundelen: 20 programmalijnen, hightech strategie en afdelingsonderzoek **missiegericht** verder uitwerken. Resultaten meten aan de hand van internationale doelcategorieën. Gedurfde onderzoeksideoën vinden hun plaats in de toekomstige strategie.

Technologie voor de toekomst – zes focusgebieden

Onderzoek naar toekomstige technologieën sterker dan voorheen samenbrengen in **Europese allianties**. Specifiek stimuleren toekomstgerichte grootschalige onderzoeksfaciliteiten.

1. Technologieën voor een concurrerende en **klimaatneutrale industrie** (zoals de staal- en grondstoffenindustrie); opwekking en levering van schone energie en duurzame mobiliteit van de toekomst.
2. **Klimaat**, klimaateffecten, biodiversiteit, duurzaamheid, aardsysteem en bijbehorende adaptatiestrategieën, evenals duurzame landbouw en voedselsystemen.
3. Preventief, crisisbestendig en modern **gezondheidssysteem** dat gebruik maakt van de kansen die biotechnologische en medische processen bieden en dat zowel ouderdomsziekten als zeldzame en armoedegerelateerde ziekten bestrijdt.
4. **Technologische soevereiniteit en het potentieel van digitalisering**, b.v. in kunstmatige intelligentie en kwantumtechnologie, voor op data gebaseerde oplossingen in alle sectoren.
5. Verkenning van de **ruimte en oceanen** en het creëren van duurzaam gebruik.
6. **Sociale veerkracht**, gendergelijkheid, cohesie, democratie en vrede.

Onderzoek in alle toepassingsgebieden van biotechnologische processen

Inzet op digitale sleuteltechnologieën

- Meer investeren in kunstmatige intelligentie (AI), kwantumtechnologieën, cybersecurity, distributed ledger technology (DLT), robotica en andere toekomstige technologieën.

- **Versterken strategische technologiegebieden door Europese samenwerking** in het kader van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's) en de aangekondigde EU Chips Act. Met Europese partners bevorderen samenwerking van sterke Europese onderzoekslocaties, met name op het gebied van AI.

Innovatie en valorisatie

- Innovatiekracht ligt in de **regio's**. **Toepassingsgericht onderzoek en valorisatie** versterken om regionale en supraregionale innovatie-ecosystemen te creëren en te versterken.
- Oprichting **Duits Agentschap voor Valorisatie en Innovatie (DATI)** om sociale en technologische innovaties te promoten, vooral bij de HAW (TO2) en kleine en middelgrote universiteiten, in samenwerking met onder meer startups, mkb en sociale en publieke organisaties.
- Uitbreiding bestaande financieringsprogramma's voor HAW uit als belangrijke succesfactor. Relevante financieringsprogramma's onder één dak bundelen.
- **Experimenteerruimtes** waarin innovatieve technologieën, diensten of businessmodellen onder reële omstandigheden kunnen worden getest.
- Enkele locaties als “**vuurtorens**” in de topgroep van internationale onderzoeks- en transferregio's brengen, elk met een specifieke focus. Daartoe innovatieregio's creëren naar Brits model en de handelingsruimte van nationaal en Europees recht benutten en vergroten.
- Leidende internationale biotech locatie worden. Met extra middelen een nieuw onderzoekscentrum van de Helmholtz Association voor verouderingsonderzoek te bouwen.
- Spin-offs voor innovatieboost. Middelen voor universiteiten om een startupinfrastructuur te creëren voor technologisch en sociaal ondernemerschap. Spin-off cultuur in universiteiten en niet-universitaire onderzoeksinstellingen versterken. Cultuuromslag door initiatieven op het gebied van wetenschappelijk ondernemerschap. Mogelijk oprichting van een Duits Tech Transfer Fund. Promotie van platforms die ongebruikte patenten bekend en toegankelijk maken voor de markt.
- Vereenvoudigde en versnelde procedures voor onderzoeksfinanciering ontwikkelen voor crisissituaties en prioritaire actiegebieden.

Industrie

- De industrie speelt een centrale rol bij het transformeren van de economie, klimaatbescherming en digitalisering. Daarom innovatie-, investerings- en concurrentievermogen van de industrie versterken om een hightechland te blijven.
- Ontwikkeling industriestrategie die met de Europese Green Deal zal worden geïntegreerd, waarbij de binnenlandse industrie, met name de basisindustrie, ondersteund wordt.
- Oprichting van een “Europese Unie voor groene waterstof”. **IPCEI-waterstof** snel implementeren en investeringen in de ontwikkeling van een waterstofnetwerkinfrastructuur financieel ondersteunen.
- Duitsland centrum voor onderzoek, productie en recycling van **batterijcellen**.

- Samen met sociale partners en regio's bouwen aan **regionale transformatie- en kwalificatieclusters**.
- Duitsland de wereldwijde vestigingsplaats voor de halfgeleiderindustrie. Daartoe moet de **Duitse halfgeleiderindustrie in de gehele waardeketen voldoende financiële steun krijgen om deze sleuteltechnologie in Europa veilig te stellen**, te versterken en toekomstbestendig te maken.
- **Transformatie van de auto-industrie:** elektromobiliteit, innovatielocatie voor autonoom rijden, voortzetting en verdere ontwikkeling van de Europese batterijprojecten (IPCEI), onderzoek naar nieuwe duurzame batterijgeneraties versterken.
- **Lucht- en ruimtevaart:** Ruimtevaart en new space zijn belangrijke toekomstige technologieën. Versterken nationale Space Program en de European Space Agency (ESA), ontwikkeling van een nieuwe ruimtestrategie, rekening houden met vermijden en terugwinnen van ruimtepuin. Versterking van de productiebasis voor de lucht- en ruimtevaart; onderzoek en de marktontwikkeling van kunststof, brandstoffen die klimaatneutraal vliegen mogelijk maken, procesontwikkeling, materiaalonderzoek en lichtgewicht bouwen versnellen, vooruitbetalingen zijn mogelijk.
- **Maritieme economie:** door innovatie en technologisch leiderschap zorgen voor een competitieve maritieme economie, vooral met klimaatvriendelijke scheepsvoortstuwing. Versterking scheepsbouw in de hele waardeketen, incl. scheepsrecycling. Europees moderniseringsprogramma voor de vloot. We zullen het inkoopproces versnellen onder de consistente classificatie van scheepsbouw onder en boven zee. Onderzoek scheepsbouw en sleuteltechnologieën, inclusief onderhoud.
- **Gezondheidseconomie:** een innovatieve gezondheidseconomie is de basis van verdere medische vooruitgang en potentieel voor werkgelegenheid en welvaart. Investeren in onderzoek om medische topprestaties mogelijk te maken (zoals de huidige toepassing van mRNA-vaccins). Inzet voor hoogwaardige medische technologie "made in Germany". Potentie van digitalisering benutten om tot een betere kwaliteit van zorg te komen
- **Start- en innovatiefinanciering:** versterking startup financiering. Startupstrategie. Belemmeringen wegnemen voor vrouwen en mensen met een migratieachtergrond om toegang te krijgen tot financiering. Verminderen subsidies; Betere toegang tot durfkapitaal voor vrouwelijke oprichters. Landelijke 'one stop shops': aanspreekpunten voor startup advies, financiering en registratie. Het doel is, maak startende bedrijven binnen 24 uur mogelijk. De staatsontwikkelingsbank KfW moet optreden als innovatie- en investeringsagentschap en als co-venture capitalist, speciaal voor AI, kwantumtechnologie, waterstof, geneeskunde, duurzame mobiliteit, bio-economie en circulaire economie. Particulier kapitaal mogelijk maken voor institutionele beleggers, zoals: Verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen waarvoor startfinanciering kan worden gemobiliseerd. Deelname van vrouwen aan investeringscomités van staatsfondsen en Investeringsmaatschappijen aanzienlijk versterken. Werknemersparticipatie aantrekkelijker o.a. door verhoging van de heffingskorting. De financieringsprogramma's zoals "Centraal Innovatieprogramma voor het MKB (ZIM)", "Industrial Community Research for Enterprise (IGF)", "INNO-KOM", "go-digital" en "Digital Jetzt" evenals het "Innovatieprogramma" voor bedrijfsmodellen en baanbrekende oplossingen (IGP) zullen worden blijven ontwikkeld.

Human Capital

Het tekort aan geschoolde werknemers in veel industrieën kan een van de grootste obstakels zijn voor economische groei, voor het veiligstellen van welvaart, hoge kwaliteit in gezondheid, zorg, onderwijs en voor het succes van de transformatie in Duitsland.

“geschoolde arbeidersstrategie” en de “nationale bijscholingsstrategie” uitwerken.

Belangrijkste bouwstenen:

1. Arbeidsparticipatie van vrouwen vergroten.
2. Oudere werknemers die dit kunnen en willen om in ieder geval tot de reguliere pensioengerechtigde leeftijd te werken.
3. Nieuwe impuls nodig voor beroepsopleiding, voortgezet onderwijs en opleiding. Heroriëntatie zelfs midden in het beroepsleven, vooral wanneer de technologische verandering het vereist.
4. Meer arbeidsimmigratie nodig. Verder ontwikkelen van immigratiewetgeving en beproefde benaderingen van de Skilled Workers Immigration Act. Naast de bestaande immigratiewet gebruik maken van: de introductie van een kanskaart op basis van een puntensysteem om een tweede pijler op te zetten om werknemers in staat te stellen gecontroleerde toegang te krijgen tot de Duitse arbeidsmarkt bij het zoeken naar een baan. Blauwe kaart in de nationale wetgeving uitbreiden naar niet-academische beroepen (voorwaarde: concrete aanbieding tegen marktvoorwaarden). Hindernissen bij de erkenning van onderwijs- en beroepskwalificaties wegnemen
5. Arbeidsvoorwaarden aantrekkelijker worden in gebieden waar al een tekort is aan geschoolde arbeidskrachten.

Chemicaliënbeleid

De chemische industrie heeft te maken met wereldwijde concurrentie. Versterking concurrentievermogen en innovatiekracht, duurzaamheid en klimaatbescherming evenals de productielocatie Duitsland.